

Stichting Urk in Oorlogstijd in 2009

Stichting Urk in Oorlogstijd is een jonge en enthousiaste stichting, opgericht in 2007. Niet alleen de stichting is jong; de gemiddelde leeftijd van de vijf actieve leden ligt rond de 22 jaar. Doelstelling is om de Urker oorlogsgeschiedenis hernieuwd onder de aandacht te brengen bij de Urker bevolking, en specifiek bij de jongeren. Vanuit de gedachte dat kennis van het verleden belangrijk is, poogt de stichting het 'grote' verhaal van de Tweede Wereldoorlog dichter bij huis te brengen en zo het historisch besef van met name jongeren te vergroten.

Ondanks haar relatief jonge bestaan, heeft de stichting al het nodige bereikt. In 2008 werd een documentaire over de Urker oorlogsgeschiedenis geproduceerd, waarmee de kijker in 40 minuten meegenomen wordt op een ontdekkingsstocht naar sporen van de oorlog in de oude dorpskern. De documentaire vormt het belangrijkste onderdeel van het lespakket Urk in Oorlogstijd dat rond 5 mei 2008 aan de Urker scholen werd aangeboden. Het lespakket bestaat verder nog uit het boekje Urk in Oorlogstijd. De geschiedenis van een vissersdorp tijdens de Tweede Wereldoorlog 1940-1945 (2008), twee lesbrieven en een ginkiestocht, waarmee leerlingen zelf op zoek gaan naar sporen van de oorlog.

Vernieuwde website urkinoorlogstijd.nl

Ook in 2009 heeft de stichting niet stilgezeten. De website www.urkinoorlogstijd.nl is compleet vernieuwd met behulp van Perfect Promotions en Historix Promotions. De nieuwe website biedt meer ruimte voor verhalen en actuele ontwikkelingen. Ook is ruimte gereserveerd voor educatief materiaal, te vinden onder 'In de klas'. Dit laatste onderdeel wordt in 2010 verder uitgebreid.

In het vernieuwde digitale museum wordt de collectie van Pieter Hoekstra op aantrekkelijke wijze gepresenteerd. Elk object is voorzien van een toelichting en veel van de objecten hebben een interessant verhaal te vertellen. In 2010 worden ook de overige collectiestukken opgenomen in het digitale museum.

Met de nieuwe website kan de stichting actief aan de slag met haar beoogde platformfunctie voor iedereen die in dit onderwerp geïnteresseerd is of op zoek is naar informatie. Bezoekers vinden op de site achtergrond- en historische informatie en de onderzoeksresultaten worden gepresenteerd in de vorm van thema-artikelen. De stichting is dan ook zeer tevreden met het resultaat!

Blik op Toen en persaandacht

Een leuk project was de medewerking aan het historische programma Blik op Toen van

Omroep Flevoland. Voor de uitzendingen van 4 en 5 mei 2009 voorzag de stichting de redactie van achtergrondinformatie en mogelijke filmlocaties en legde zij contacten met ooggetuigen. Deze inspanningen resulteerden in twee interessante afleveringen over Urk in de oorlog, die beide overigens op de website van de stichting te bekijken zijn. Op 4 mei besteedde Blik op Toen aandacht aan onderduikers en onderduikplekken op Urk, op 5 mei stond zij stil bij de bevrijding van het dorp.

Rond Bevrijdingsdag wisten diverse kranten de stichting te vinden voor een artikel. Zo verscheen in de Stentor/regio Flevoland een artikel over de vernieuwde website en werd in het Reformatorisch Dagblad stilgestaan bij de geschiedenis van Urk.

Succesvolle deelname aan Urkerdag

Om bekendheid te geven aan het werk en de doelstelling en tegelijkertijd in contact te komen met geïnteresseerden, was de stichting ook in 2009 met veel plezier aanwezig op Urkerdag met een stand bij het Urker museum. Op een groot scherm werd de documentaire gedurende de hele dag vertoond, wat veel enthousiaste reacties opleverde. Daarnaast konden nieuwe contacten worden gelegd, waarvan de meest bijzondere toch wel het 'bleekneusje' was, die, naar al snel bleek, tijdens de oorlog bij de oma van oprichter Pieter Hoekstra had gewoond. De gezamenlijke herinneringen konden nog diezelfde dag opgehaald worden. De combinatie van het mooie weer, de vele positieve reacties en goede verkoopcijfers, maakten Urkerdag 2009 voor de stichting tot één van de hoogtepunten van dit jaar.

Onderzoeksontwikkelingen

Eén van de doelstellingen van stichting Urk in Oorlogstijd is door middel van onderzoek de kennis van de Urker oorlogsgeschiedenis te vergroten en beschikbaar te maken voor een groot publiek. In het kader daarvan is de website het afgelopen jaar aangevuld met enkele themaverhalen, onder andere over de ijspostvluchten tijdens strenge winters en over de noodlanding die in 1941 door een Duitse Heinkel bij Urk werd gemaakt.

Verder zijn diverse ooggetuigen geïnterviewd, waarmee hun levensverhaal voor het nageslacht is vastgelegd op film. De stichting reisde daarvoor onder andere af naar Arnhem, waar een oud-Urker bereid was zijn verhaal te vertellen, en naar Noord-Brabant, waar Bram Grisnich vertelde over zijn vriendschap en samenwerking als geheim agent met de Urker Pieter Hoekman.

Meer aandacht voor de oorlogsgeschiedenis in museum Het Oude Raadhuis

Een belangrijk aandachtspunt voor de stichting in 2009 was de plek die in het Urker museum is ingeruimd voor de oorlogsgeschiedenis. In de daarvoor beschikbare nis zouden meer aspecten kunnen worden belicht. De stichting heeft een plan ontworpen en is op zoek gegaan naar financieringsmogelijkheden. In 2010 hoopt zij concrete resultaten te boeken.

Zowel museum als stichting weten elkaar overigens te vinden bij vragen. In het afgelopen jaar is al diverse keren gebruik gemaakt van wederzijdse expertise en ervaring. In de toekomst hoopt de stichting deze prettige samenwerking dan ook te continueren.

Werkbezoeken en uitbreiding ginkiestocht

In juli is een werkbezoek gebracht aan stichting De Grebbe, die zich bezighoudt met het bewaren en toegankelijk maken van het historisch erfgoed van de Grebbeberg. Een wandeling over de Grebbeberg bleek een interessante onderdompeling in de krijgsgeschiedenis van de meidagen van 1940 en wederzijds werd nuttige informatie uitgewisseld. Bij het tegenbezoek van stichting De Grebbe aan Urk in augustus, werd zij geïnformeerd over het oorlogsverloop in het kleine vissersdorp.

De *ginkiestocht* uit het lespakket, waarmee kinderen aan de hand van vragen en opdrachten op zoek gaan naar sporen van de oorlog, is bewerkt tot een *ginkiestocht* voor volwassenen. Het aantal locaties is uitgebreid en ook is het accent meer verschoven naar informatieverstrekking. Geïnteresseerden in deze wandeling kunnen contact opnemen met de stichting via onderstaande contactgegevens.

Diversen

De luchtoorlog vormt een belangrijke deelcollectie van de militariaverzameling van de stichting. Om objecten uit deze deelcollectie aan publiek te kunnen tonen is een vitrine gemaakt, die op aanvraag op locatie kan worden geplaatst. Scholen, bibliotheken en andere instellingen kunnen nu in staat worden gesteld aandacht te besteden aan dit deel van de oorlogsgeschiedenis, dat zowel locale als nationale aspecten voor het voetlicht haalt. Mooi is ook dat de stichting in 2009 een ANBI-status van de Belastingdienst heeft verkregen. Dankzij deze status hoeft over erfenissen of schenkingen geen successierecht of schenkingsrecht te worden betaald. Ook kunnen giften aan de stichting worden afgetrokken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.

Plannen voor de toekomst

In 2010 hoopt de stichting haar medewerking te verlenen aan het evenement Urk in Wintersferen, waarvan het thema 'Urk in Oorlogstijd' zal zijn. Het is de bedoeling om de oude dorpskern tijdens dit evenement terug te brengen in de sferen van vroeger en bezoekers een idee te geven van het leven op Urk tijdens de oorlogsjaren. Een ambitieus project dus, dat door de stichting inmiddels met veel voortvarendheid en enthousiasme is opgepakt.

Terugkijkend op het nu tweejarig bestaan kan geconcludeerd worden dat de stichting haar plekje veroverd heeft in het culturele landschap van Urk en de provincie Flevoland. Diverse media weten de stichting te vinden bij vragen of nieuwe ontwikkelingen. Met de projecten die in 2009 zijn uitgevoerd, is stichting Urk in Oorlogstijd weer een stuk dichterbij haar doelstelling gekomen: de geschiedenis uitdiepen en onder de aandacht brengen bij een breed publiek. In de toekomst hoopt zij met behulp van de website haar platformfunctie verder uit te breiden en te realiseren. Zit u met een vraag of bent u gewoon geïnteresseerd? Neem een kijkje op de website of zoek contact via onderstaande gegevens. De stichting helpt u graag bij het vinden van antwoorden of aanknopingspunten!